

TOIMINTAKERTOMUS 2021

Lapin sosiaali- ja
terveysturvayhdistys ry

Sisällys

1. YHDISTYKSEN TEHTÄVÄ JA JÄSENISTÖ	1
2. RESURSSIT	2
3. YHDISTYKSEN TOIMINNAN PAINOPISTEET 2021	4
3.1 Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen toiminta	5
3.2 Yhdistyksen perustoiminta (Järjestö rakenne)	5
3.3 Toimeksi.fi	8
3.4 Järjestöjen etäpalvelut käyttöön	9
3.5 Järjestöjen sote-muutostuki	10
4. VERKOSTOT	12
4.1 Yhdistyksen koordinoimat verkostot 2021	12
4.2 Verkostot ja ryhmät, joissa yhdistyksellä edustus 2021	12
5. SOPIMUSKUMPPANIT	12
6. YHTEISTYÖKUMPPANIT	13

1. YHDISTYKSEN TEHTÄVÄ JA JÄSENISTÖ

Lapin sosiaali- ja terveysturva ry:n toiminnantarkoituksena on edistää kansalaisten hyvinvointiin tärkeää sosiaali- ja terveyspolitiikkaa erityisesti aluenäkökohdat huomioon ottaen. Yhdistys toimii tasa-arvoisuuden ja sosiaalisten perusoikeuksien toteuttamiseksi ja kansalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseksi, yhdistysten toiminnan edistämiseksi, toimeentuloturvan ja sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämiseksi sekä syrjäytymisen vähentämiseksi ja heikommassa asemassa olevien ihmisten hyvinvoinnin lisäämiseksi. Yhdistyksen toimintamuotoja ovat tiedotus- ja vaikuttamistyö, verkostoyhteistyö sekä koulutus- ja julkaisutoiminta.

Vuosi 2021 oli yhdistyksen 69. toimintavuosi. Yhdistyksellä oli 31.12.2021 henkilöjäseniä 57 ja yhteisöjäseniä 12.

Vuonna 2021 Lapissa toimi 4786 järjestöä, joista sosiaali- ja terveysalan järjestöjä oli 334 kappaletta.

2. RESURSSIT

Yhdistyksen toiminta on pääasiassa Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskuksen (STEA) rahoittama. Vuonna 2021 STEA-rahoitteiset toiminnot olivat yhdistyksen perustoiminta (Lapin järjestö rakenne, Ak1) ja Toimeksi.fi-verkkopalvelun koordinaatio (Ak6338). Järjestöjen sote-muutostuki-hankkeen pohjoisen YTA-alueen järjestöasiantuntijana toimivan työntekijän henkilöstöhallinto on yhdistyksellä.

Lisäksi yhdistyksellä on ollut Järjestöjen etäpalvelut käyttöön -hanke, joka on Euroopan sosiaalirahaston rahoittama hanke toimintalinjassa 5 Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta. Hanke päättyi maaliskuun lopussa.

Yhdistyksen perustoiminnassa koordinoimme ja kehitämme järjestöjen osallisuutta edistävää toimintamallia Lapissa ja kokoamme Lapin järjestötoimijoita maakunnalliseen sosiaali- ja terveysalan kehittämistyöhön.

Lisäksi yhdistys sai STEA:n Paikka auki -ohjelmasta avustuksen työttömän nuoren työllistämiseen.

Vuosittain järjestettävien Lapin sosiaali- ja terveysturvan syyspäivät jouduttiin perumaan koronan takia eikä tuottoja siitä saatu tänä vuonna.

Yhdistyksen hallituksessa on kahdeksan varsinaista ja kolme varajäsentä. Lisäksi yhdistyksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan joka toinen vuosi.

Vuonna 2021 yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin Veli-Matti Ahtiainen ja varapuheenjohtajaksi Arja Kilpeläinen.

Hallituksen jäsenet vuonna 2021:

Hilkka Halonen
Pirjo Kairakari
Mirja Kangas
Anita Lammassaari
Tuula Mäntymäki
Pasi Nurmela
Sirkka Pikkuvirta
Anneli Pohjola

Hallituksen varajäsenet:

Mikko Närhi
Suvimaria Saarenpää
Päivi Salminen

Hallituksen sihteerinä toimi toiminnanjohtaja. Hänen ollessaan estynyt sihteeri nimettiin kokouskohdattaisesti.

Yhdistyksen hallitus on nimennyt koulutustyöryhmän ja työvaliokunnan:

Koulutustyöryhmä 2021

Mirja Kangas
Pasi Nurmela
Tuula Mäntymäki
Toiminnanjohtaja

Työvaliokunta 2021

Veli-Matti Ahtiainen
Arja Kilpeläinen
Anneli Pohjola
Toiminnanjohtaja

Hallitus kokoontui vuoden aikana 17 kertaa. Yhdistys järjesti sääntömääräisen vuosikokouksen 22.9.2021 yhdistyksen toimitiloissa etäosallistumismahdollisuudella.

Yhdistyksessä 2021 työskennellyt henkilöstö:

Mervi Kestilä, toiminnanjohtaja, hallinto ja yhdistyksen perustoiminta, poissa, 1.1. - 31.12.2021, Ak1
Henna Romppainen, vs. toiminnanjohtaja, hallinto ja yhdistyksen perustoiminta, 1.1. - 31.5.2021, Ak1
Sinikka Suorsa, vs. toiminnanjohtaja, hallinto ja yhdistyksen perustoiminta, 11.5. - 31.12.2021, Ak1
Tanja Havela, viestinnän asiantuntija, yhdistyksen perustoiminta, 1.1. - 2.5.2021, Ak1
Jenny Lundman, järjestökehittäjä, ESR Järjestöjen etäpalvelut käyttöön, 1.1. – 3.4.2021, viestinnän asiantuntija, yhdistyksen perustoiminta, 4.4.2021 – 31.10.2021, Ak1
Laura Tervo, järjestökehittäjä, ESR Järjestöjen etäpalvelut käyttöön, 18.1.-31.3.2021
Raija Koivisto, verkostoluotsi, Toimeksi.fi, 1.1. - 30.4.2021, Ak 6338
Riitta Kurki, verkostoluotsi, Toimeksi.fi, 1.6.- 31.12.2021, Ak 6338
Janne Karjalainen, tekninen asiantuntija, Toimeksi.fi, 1.1. – 31.12.2021, Ak 6338
Aleksi Pasanen, järjestöavustaja, Paikka auki, 1.1. – 6.12.2021
Anu-Riitta Lampela, järjestöavustaja, yhdistyksen perustoiminta, 1.1. – 17.5.2021, Ak1
Katja Porsanger, järjestöavustaja, yhdistyksen perustoiminta, 25.10. - 31.12.2021, Ak1

Yhdistykselle on vuokrattu toimitilat asunto-osakeyhtiö Laurassa, Kansankatu 13. Tiloissa on toimistotilat henkilöstölle sekä kokoushuone, jota voidaan vuokrata myös muille toimijoille. Kaksi työhuonetta on vuokrattu 1.8. alkaen, toinen Lapin sydänpiirille ja toinen Kehitysvammaisten tukiliitto ry:lle. Jäsenyhdistykset ovat käyttäneet kokoushuonetta maksutta kokouksiinsa 18 kertaa.

Accountor Rovaniemi hoiti yhdistyksen taloushallinnon ja kirjanpidon. Tilintarkastajana toimi PricewaterhouseCoopers Oy yhteisö.

3. YHDISTYKSEN TOIMINNAN PAINOPISTEET 2021

1. Vaikutamme, tuotamme tietoa ja teemme verkostoyhteistyötä järjestöjen yhteistyö- ja osallisuusmahdollisuuksien lisäämiseksi ja järjestöjen sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen roolin vahvistamiseksi Lapissa
2. Kumppanuuteen perustuvilla yhteistyörakenteilla vahvempaa järjestökuntayhteistyötä lappilaisten tasa-vertaisen sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.
3. Koordinoiduilla maakunnallisilla yhteistyörakenteilla järjestöille laajempia yhteistyö- ja osallisuusmahdollisuuksia sekä maakunnallisella järjestötiedolla tasavertaisempaa vaikuttamista
4. Teemme järjestötoimintaa näkyväksi, kehitämme ja luomme järjestöjen toimintaedellytyksiä sekä verkotamme järjestöjä keskinäiseen yhteistyöhön järjestöjen elinvoimaisuuden vahvistamiseksi Lapissa
5. Lappilaiset.fi -verkkopalvelu, järjestölähtöinen tiedontuotanto ja Lapin järjestörekisteri järjestöjen tasa-vertaisen näkyvyyden ja verkottumisen mahdollistajina.
6. Lähi- ja etäyhteyksin toteutetut koulutukset, kehittämistapaamiset ja yhteistyöverkostot järjestöjen toimintaedellytysten vahvistajina ja järjestöjen verkottajina

KUVIO 1. Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen toiminnan painopisteet ja toimintakenttä.

3.1 Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen toiminta

Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry kehittää alueellisen, valtakunnallisen ja kansainvälisen sosiaali- ja terveyspolitiikan välistä yhteistyötä, tekee sosiaali- ja terveysalan selvityksiä ja aloitteita, harjoittaa alaan liittyvää viestintää sekä julkaisu-, kehittämis- ja tutkimustoimintaa sekä antaa neuvontaa.

Yhdistyksen tehtävänä on mahdollistaa Lapissa järjestökentän monimuotoinen vuorovaikutus julkisen sektorin kanssa sekä tukea järjestöjen keskinäistä yhteistyötä. Yhdistys edistää alalla toimivien keskinäistä vuorovaikutusta sekä kansalaisjärjestöjen ja julkishallinnon yhteistyötä tukemalla verkostotyöskentelyä. Vuorovaikutus julkisen sektorin kanssa konkretisoitui yhteistyönä Lapin liiton, Väliaikaisen valmistelutoimielimen (VATE), Lapin aluehallintoviraston, sairaanhoitopiirien, Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen sekä Lapin kuntien ja sosiaali- ja terveysalan oppilaitosten kanssa.

Vuonna 2021 yhdistyksen toimintaan on vaikuttanut työntekijöiden vaihtuvuus, mikä on vaikeuttanut yhteistyösuhteiden ja verkostojen toiminnan käynnistämistä ja jatkamista. Usean hankkeen yhtäaikaisten päättymisen ja työntekijämäärän huomattava väheneminen on rajannut mahdollisuuksia osallistua uusiin yhteistyö- ja toimintamahdollisuuksiin. Resursseilla on pystytty turvaamaan olemassa oleva toiminta niin hyvin kuin mahdollista.

Vuoden 2021 aikana koronapandemian vuoksi kaikki toiminta on tapahtunut etäyhteyksin ja suunniteltuja live-tapahtumia on jouduttu perumaan. Muun muassa Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen syyspäivät peruttiin koronatilanteen vuoksi.

Järjestöfoorumi järjestettiin yhteistyössä Lapin maakunnallisen järjestöneuvottelukunnan sekä Lapin liiton kanssa osittain etätilaisuutena 26.11.2021. Tilaisuuden ohjelmassa oli:

[Lapin näkökulma sote-uudistukseen - Varapuheenjohtaja Riitta Luosujärvi, Väliaikainen valmistelutoimielin](#)
Valtionavustus uudistus ja valtakunnallinen sote -uudistus - Pääsihteeri Vertti Kiukas, Soste
[Arjen turvaa -hankkeen sekä hyte -toimintasuunnitelman vuoropuhelu - Ylitarkasta Sanna Ylitalo, AVI ja Veli-Matti Ahtiainen, SPR Lapin Piiri](#)
[Kunta-järjestöyhteistyö - kaupunginjohtaja Jukka Kujala, Tornion kaupunki.](#)

Paikallinen kommenttipuheenvuoro - Toiminnanjohtaja Merja Frantti, Tornion Perheiden Talo ry

Järjestöfoorumissa jaettiin perinteinen Tehemä pois – palkinto, saajana järjestökeskus Kitinen Sodankylästä.

Yhdistyksen puheenjohtaja Veli-Matti Ahtiainen toimi sosiaali- ja terveysturvayhdistysten neuvottelukunnan puheenjohtajana. Veli-Matti Ahtiainen on myös STEA:n neuvottelukunnan jäsen.

Yhdistys on SOSTEn jäsen. Yhdistyksen hallituksen jäsen, Hilikka Halonen on valittu SOSTEn valtuuston jäseneksi.

3.2 Yhdistyksen perustoiminta (Järjestörakenne)

Maakunnallisen, yhdistysten edunvalvontaa edustavan yhdistyksen toiminta on eritasoista yhteistyötä, joten toiminta on tulosta eri tahojen yhteistyöstä.

Päätavoittemme on "vaikuttaa, tuottaa tietoa ja tehdä verkostoyhteistyötä järjestöjen sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen roolin vahvistamiseksi Lapissa". Yhteistyörakenteista keskeinen on järjes-

töneuvottelukunta, minkä sihteeriyttä yhdistys on hoitanut. Järjestöneuvottelukunta järjestää vuosittain Järjestöfoorumin, jonka käytännön toteutuksesta yhdistys on vastannut, samoin rahoittajatapaamisen järjestelyistä.

Yhdistyksen edustaja on ollut mukana AVI:n Arjen turvaa tiekartan ohjausryhmässä ja turvallisuusjohtajien työkokouksissa, Lapin sairaanhoitopiirin Hyvinvointilähete pilottihankkeessa, Itä-Lapin hyvinvointikuntayhtymän johtoryhmässä sekä monen muun yhteistyöorganisaation toimielimessä. Yhdistyksen edustajia on pyydetty yhteistyökumppaniksi hankkeiden ohjausryhmiin ja projektiryhmiin tuomaan järjestötietoa toimintaa.

Järjestötieto on todettu tärkeäksi hyvinvointipalveluja kehitettäessä. Yhdistys on vastannut Lapin alueverkoston, tiedontuotannon verkoston sekä viestintäverkoston koolle kutumisesta. Verkostot eivät ole toimineet suunnitellulla intensiteetillä vuonna 2021, koska järjestörakenteessa on ollut henkilöstövajasta vuoden aikana ja uuden työntekijän perehtyminen tehtäväänsä vie aina oman aikansa.

Yhdistyksen yhtenä tavoitteena on ollut järjestöedustuksen saaminen soteuudistusta valmisteleviin toimielimiin ja työryhmiin. Tässä on onnistuttu kohtuullisen hyvin yhteistyössä järjestöneuvottelukunnan kanssa. Järjestö - kunta yhteistyö on kohdistunut lähinnä hankeyhteistyöhön.

Oppilaitosyhteistyö on edennyt suunnitelman mukaisesti. Lapin AMK: kanssa on tehty uusi yhteistyösopimus.

Koronapandemia on vaikuttanut monella tavalla yhdistyksen toimintaan. Useita perinteisiä yhteistyötapahtumia on jouduttu perumaan tai siirtämään seuraavaan vuoteen, esimerkiksi Sosiaalijazzit ja Lapin sosiaali- ja terveysturvan syyspäivät peruttiin, samoin yhdistystoimijoiden tapaaminen. Kuntien uusille luottamushenkilöille suunniteltiin koulutuspäivä, mikä jäi lopulta toteutumatta korona pandemian vuoksi.

Olemme osallistuneet aktiivisesti Lapin sairaanhoitopiirin hyvinvointilähete-hankeeseen. Yhdistys toimi järjestöjen edustajana hankkeen käytännön työskentelyä tukevassa työrukkasessa. Ohjausryhmässä järjestöjä edusti Rovaniemen Neuvokas.

Yhteistyössä JÄMY-hankkeen kanssa kuvattiin Lapin järjestöyhteistyörakenne ja Lapin kokemuksellisen asiantuntijuuden yhteistyörakenne. Lapin kokemustoimijoiden ohjausryhmän puheenjohtajaksi JÄMY-hankkeen päätyttyä toiminut Pohjoisen Yhteisöjen Tuki – Majakka ry.

Yhdistys toimii mahdollistajana, luomalla Lappilaiset.fi -verkkopalvelun, järjestölähtöinen tiedontuotannon ja Lapin järjestörekisterin kautta järjestöjen tasavertaisen näkyvyyden ja verkottumisen paikkoja.

Tiedontuotanto

Yhdistys haki työntekijäresurssia tiedontuotantoon, mutta sitä STEA ei myöntänyt. Resurssien vähäisyyden vuoksi tiedontuotantoon ei ole voitu panostaa samalla tavalla kuin edellisvuosien hankkeissa. Tiedontuotannon verkosto kokoontui kolme kertaa vuoden aikana.

Oppilaitosyhteistyö

Pestuumarkkinat järjestettiin 3.9.2021 etänä. Pestuumarkkinoilla tavoitettiin n. 100 opiskelijaa Lapin AMK:sta ja Lapin yliopistosta. Harjoittelupaikkoja pestuumarkkinoille ilmoitti 22 järjestöä.

Yhdistys oli mukana välittämässä tietoa ja koordinoimassa lappilaisten järjestöjen harjoittelupaikkoja kouluille ja vastaamassa siitä, että harjoittelupaikkoja löytyy kaikille kurssin opiskelijoille.

Verkostot ja yhteistyö

Toimintaan kuului laajaa verkostotyötä järjestöjen maakunnallisten yhteistyö- ja osallisuusmahdollisuuksien vahvistamiseksi. Yhdistys koordinoi järjestöjä ja julkisen sektorin toimijoita yhdistäviä verkostoja, kuten Lapin alueverkosto ja maakunnallinen tiedontuotannon verkosto. Verkostojen ja järjestöjen välisen yhteistyön tukemisen tarkoituksena on vahvistaa järjestöjen roolia Lapin alueella, luoda yhteisen kehittämisen ja tuen paikkoja sekä nostaa esille päällekkäiset toimintamuodot. Verkostot vahvistavat järjestöjen vaikuttamistyötä. Lapin maakunnallisen järjestöneuvottelukunnan (JNK) rooli järjestötoiminnan tunnettavuuden lisääjänä sekä järjestöjen ja julkisen sektorin välisen yhteistyön edistäjänä. Yhdistys toimii järjestöneuvottelukunnan ja sen työvaliokunnan sihteerinä. Yhdistys on yhteistyössä järjestöneuvottelukunnan kanssa järjestänyt maakunnallisen järjestöfoorumin etätalaisuutena. Järjestöneuvottelukunta kokoontui vuonna 2021 4 kertaa ja työvaliokunta 6 kertaa.

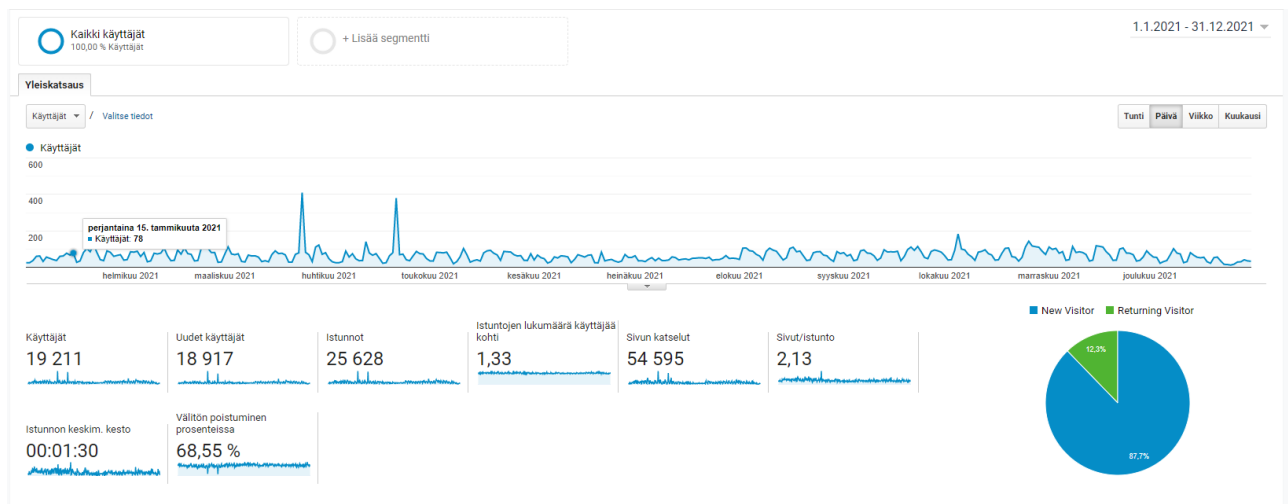
Järjestörekisteri

Vuonna 2021 yhdistys on ylläpitänyt ajantasaista Lapin maakunnallista järjestörekisteriä. Rekisterissä olevien toimijoiden tietoja on säännöllisesti päivitetty. Rekisteristä on erikseen poistettu lakkautetut ja lisätty uudet toimijat, jotta toimivien lappilaisten yhdistysten määrä rekisterissä on pysynyt ajan tasalla.

Lappilaiset.fi

Lappilaiset.fi -verkkopalvelun julkaistujen toimijatietojen määrä nousi 382 toimijasta 407 toimijaan. Uusia käyttäjiä rekisteröityi 32 (2020: 39)

Sivuilla vierailtiin vuonna 2021 kokonaisuudessaan 54 595 (2020: 56 406) kertaa ja käyttäjiä oli 19 211 (2020: 18 858). Alla yleiskatsaus Lappilaiset.fi -sivuston käyttäjistä 2021.

Järjestöjen etäpalvelut käyttöön (ESR) -hankkeen tuloksena syntynyt etäpalvelutarjotin rakennettiin lappilaiset.fi -sivuille.

3.3 Toimeksi.fi

Toimeksi.fi -verkkopalvelukokonaisuus on perustettu helpottamaan kansalaistoiminnan parissa toimivien järjestöjen, yhdistysten, yhteisöjen, seurakuntien, kuntien ja kaupunkien sekä ei-kaupallisten yritysten toiminnan, vapaaehtoistyön ja kehittämistoiminnan löytämistä ja viestintää.

Toimeksi.fi on valtakunnallisesti ja alueellisesti toimiva yhdistys- ja järjestötoiminnasta tiedottava verkkopalvelukokonaisuus, joka on kuvattu alla.

Valtakunnallinen palvelu www.toimeksi.fi

Alueelliset palvelut

www.lappilaiset.fi	(Lappi)
www.ihimiset.fi	(Pohjois-Pohjanmaa)
www.varesverkosto.fi	(Pohjois-Pohjanmaa)
www.pohjoissavolaiset.fi	(Pohjois-Savo)
www.paijathamalaiset.fi	(Päijät-Häme)
www.jelli.fi	(Pohjois-Karjala)
www.yhdistystori.fi	(Keski-Suomi)
www.yhdistysinfo.fi	(Etelä-Karjala ja Kymenlaakso)
www.meidanhame.fi	(Häme)
www.uusimaalaiset.fi	(Uusimaa)
www.sinnedit.fi	(Pohjanmaa)
www.lahella.fi	(Pirkanmaa)
www.kaenuulaiset.fi	(Kainuu)

Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys vastasi vuonna 2021 valtakunnallisen Toimeksi.fi -verkkopalvelukokonaisuuden hallinnoinnista ja koordinoinnista. Teknisenä asiantuntijana toimi Janne Karjalainen ja verkostoluotsina Raija Koivisto (1.1. - 30.4.2021) ja Riitta Kurki (1.6.2021 alkaen). Yhdistyksen toiminnanjohtajan sijaiset edustivat yhdistystä Toimeksi.fi-johtoryhmän jäsenenä.

Toimeksi.fi-verkostossa toimii aluepalveluita ylläpitävien tahojen henkilöistä koottu johtoryhmä ja asiantuntijaryhmä, sekä tarpeen tullen työryhmiä, jotka kehittävät ja ylläpitävät verkkopalvelukokonaisuutta koordinaation kanssa. Koordinaatio tukee alueita verkkopalveluiden ylläpidossa ja viestinnässä. Verkostossa jaetaan tietoa ja toimivia käytänteitä (esim. kuntien käytännöt), joka vahvistaa verkostossa toimivien tahojen toimintaa alueilla. Toimimme yhteisten päämäärien ja tavoitteiden mukaisesti.

Toimeksi.fi-verkkopalvelukokonaisuuden käytännön asioista huolehtii ns. asiantuntijaryhmä, joka koostuu kaikkien aluepalveluiden edustajista. Päivittäisen sähköisen viestinnän lisäksi järjestettiin noin kerran kuussa asiantuntijaryhmän kuukausipalaveri etäyhteydellä (8 kpl).

Verkoston yhteiset kehittämispäivät järjestettiin sovitus kaks kertaa vuodessa. Koronapandemiasta johtuen kehittämispäivät toteutettiin etäyhteydellä.

Toimeksi.fi-johtoryhmä osallistui uudistuksen suunnitteluun yhdessä asiantuntijaryhmän kanssa. Johtoryhmä teki verkkopalvelukokonaisuutta koskevat yhteiset päätökset. Johtoryhmä koostui aluepalveluita ylläpitävien yhdistysten johtajista tai muista yhdistyksen valtuuttamista henkilöistä. Johtoryhmä kokoontui vuoden aikana 4 kertaa.

Vuoden 2020 Elastic-tietokantajärjestelmän rikkoutuminen vaikutti toimintaan vahvasti edelleen vuonna 2021 järjestelmän paikkaamisesta huolimatta. Tämä johti aktiiviseen uudistustyön suunnitteluun. Vuoden 2021 aikana verkostossa keskityttiin vanhan palvelukokonaisuuden perusylläpidon lisäksi verkkopalvelukokonaisuuden uudistuksen suunnitteluun. Aloitimme strategian, uuden palvelun, yhteisen viestinnän ja verkoston uusien toimintatapojen suunnittelun. Tätä varten perustettiin uudistustyöryhmä ja vuoden aikana uudistuksen parissa kokoonnuttiin 62 kertaa.

Viestintään kohdistettiin enemmän osaamis- ja aikaresurssia. Tämä vahvisti verkoston toimintaa: yhteistyö ja viestintä verkoston sisällä lisääntyi. Verkosto sitoutui uudistukseen ja päätti aloittaa uuden, koko verkoston yhteisen, valtakunnallisen "Järjestötieto kansalaisille"-osion toteuttamisen pilottina vuoden 2021 joulukuussa. Kilpailutuksen tuloksena teknistä toteutusta lähti toteuttamaan Digiloikka Oy. Palvelun nimeksi valittiin Lähellä.fi, joka lanseerattiin koko verkostolle yhteisesti joulukuun kehittämispäivillä.

Vuoden aikana kartoitettiin erilaisia yhteistyömahdollisuuksia, jotka vahvistivat esimerkiksi julkisen sektorin tavoittamista. Tekninen asiantuntija osallistui STM:n "Järjestötieto hyvinvointialueiden tietojohtamisessa"-selvitystyöryhmän kanssa raportin valmisteluun. Raportista nousi tarve verkkopalvelukokonaisuuden kehittämiseen järjestöjen raportoinnin, sekä avustuksien hakemisen tueksi.

Syyskuussa STEA:lle jätettiin rahoitushakemus Toimeksi-palvelun kokonaisvaltaiseen uudistamiseen. Lisärahoitusta ei myönnetty, mutta STEA kehoitti verkostoa hakemaan rahoitusta investointiavustuksena seuraavassa haussa (kevät 2022).

3.4 Järjestöjen etäpalvelut käyttöön

Järjestöjen etäpalvelut käyttöön (ESR) –hankkeen rahoitus haettiin keväällä 2020 koronasta johtuvan lisähaun kautta. Rahoitus haettiin Euroopan sosiaalirahaston toimintalinja 5:n, erityistavoitteesta 10.1. ja rahoitus myönnettiin 2020 – 31.3.2021. Hankkeen idea syntyi järjestöjen verkostotapaamisessa, jossa nousi esille kokemus siitä, että ihmisten oli ollut vaikea löytää järjestöjen etäpalveluja ja –toimintoja, joita oli lisääntynyt poikkeustilan aikana. Yhdistys loi keväällä ns. "korona apu" -sivun lappilaiset.fi -sivustolle, johon järjestöt pystyivät ilmoittamaan poikkeusolojen aikana toteutettavia etäpalveluita ja –toimintoja. Hankkeessa kartoitettiin järjestöjen etäpalveluita palvelutarjottimeen Webropol- kyselyllä. Järjestöjen ilmoitetut etäpalvelut luokiteltiin Sosten sosiaali- ja terveysjärjestöjen luokittelun pohjalta ja nämä kerättiin lappilaiset.fi -sivustolle. Palvelutarjottimen muokkaus valmiiksi tapahtui vuonna 2021.

Kyselyn ja nykytila-analyysin pohjalta analysoitiin sosiaali- ja terveys -järjestöjen koulutustarpeita. Koulutustarpeiden kartoitusten pohjalta kysytyimmiksi teemoiksi nousi saavutettavuuslaki etäpalveluissa, tietoturva ja tietosuojat etäpalveluissa, ideointiapu etäpalveluiden ja –toimintojen kehittämiseen sekä vuorovaikutus ja esiintyminen etäyhteyksissä. Näistä muista aiheista päätettiin järjestää koulutusta, paitsi saavutettavuuslaista, josta Järjestöt muutokseen -hankkeessa oli pidetty koulutus loppuvuodesta. Koulutukset järjestettiin vuonna 2021.

3.5 Järjestöjen sote-muutostuki

Sote-uudistus muuttaa suomalaista sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Uudistuksen seurauksena sote-järjestöjen on uudella tavalla vakiinnutettava paikkansa ihmisten osallisuuden, terveyden ja hyvinvoinnin turvaajina. Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunnan ja SOSTE Suomen Sosiaali- ja terveys ry:n yhteinen Järjestöjen sote-muutostuki työskentelee sen puolesta, että sote-uudistuksen jälkeenkin jokaiselle löytyy joku, joka tukee, välittää ja edistää hyvää oloa arjessa.

Pohjoisessa Järjestöjen sote-muutostuen vastuutahoksi valikoitui Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry. Sote-muutostuen järjestöasiantuntija aloitti työnsä 15.2.2021. Hänen vastuualueenaan on Pohjoinen ERVA-alue (YTA), joka käsittää Lapin, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Keski-Pohjanmaan maakunnat.

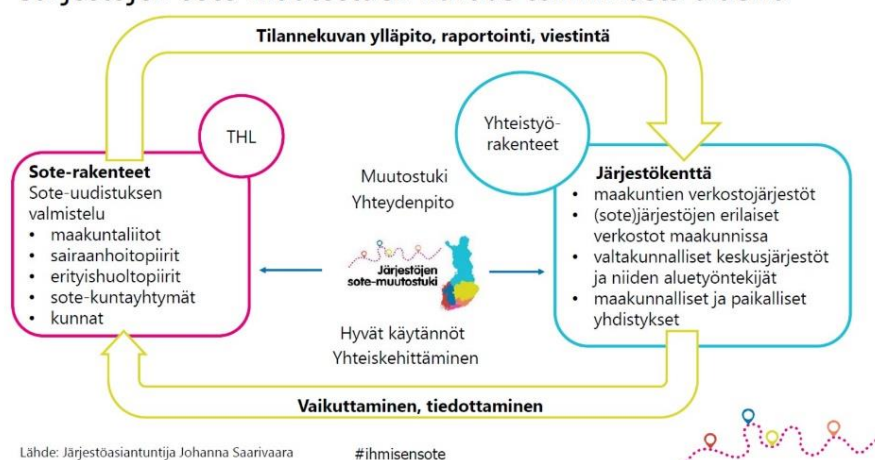
Järjestöjen sotemuutostuen tavoitteet:

- Järjestöjen rooli ja toimijaverkostot kuntien ja hyvinvointialueiden kumppanina kansalaisten sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ovat vakiintuneet
- Järjestötoiminnan merkitys sote-palvelutuotannon ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen liittymäpinnoilla on selkiytynyt
- Järjestöjen tietojohdantamista ja toiminnan näkyväksi tekemistä on vahvistettu tukemalla kansallisen tietopohjan yhdenmukaistamista ja järjestötoimijoiden vaikuttavuusosaamista

Käytännössä järjestöasiantuntijan tehtävänä on ollut:

- yhteydenpito olemassa oleviin maakunnallisiin yhteistyörakenteisiin
- yhteistyössä maakuntien yhteistyörakenteiden kanssa soterakenteisiin vaikuttaminen järjestönäkökulmasta
- yhteistyörakenteiden tuki niihin maakuntiin, joissa sitä ei ole
- liittojen aluetyöntekijöiden kokoaminen ja kokoontumisiin osallistuminen
- muiden maakuntien hyvien käytäntöjen levittäminen omalla alueella
- oman alueen toiminnasta raportointi ja arviointiin osallistuminen
- hankkeen yhteistyökokouksiin ja keskinäiseen viestintään osallistuminen
- säännöllisen tilannekuvan luominen ja ylläpitäminen ja tästä viestiminen Sostelle

Järjestöjen sote-muutostuen kuvaus toiminnasta alueilla

Kuva: järjestöasiantuntijan tehtävät kuvana

Järjestöjen sote-muutostuen pohjoisen alueen tuotoksia on vuonna 2021 ollut yhteensä 161.

Tuotoksia ovat olleet:

- Verkosto tai työryhmä: osallistuminen
- Verkosto tai työryhmä: järjestäminen
- Koulutus tai tapahtuma: osallistuminen
- Koulutus tai tapahtuma: järjestäminen
- Yhteistyötapaaminen
- Viestintä: tiedote, lehtikirjoitus, blogi, some tms
- Kysely
- Julkaisu tai raportti
- Puheenvuoro tai esitys
- Lausunto, kannanotto, muu vaikuttamispaperi
- Toimintamallin tai tilannekuvan luominen
- Sisäinen kehittäminen
- Muu

Tuotokset ovat jakautuneet eri maakuntien välillä ja valtakunnallisesti seuraavasti:

Lappi: 32

Pohjois-Pohjanmaa: 23

Kainuu: 27

Keski-Pohjanmaa: 25

ERVA-alueen yhteinen: 20

Valtakunnallinen: 34

Tuotokset ovat kohdistuneet seuraaviin asiakokonaisuuksiin sote-muutostuessa:

- Alueellisen valmistelun tilannekuvan ja järjestötiedon kokoaminen ja ylläpitäminen
- Järjestöjen roolin ja toimintaedellytysten tukeminen ja vahvistaminen hyvinvointialueilla ja kunnissa
- Yhteistyö sote- ja hyvinvointialuevastuuhenkilöiden ja kuntien kanssa järjestöjen roolin vahvistamiseksi uudessa rakenteessa
- Sisäinen kehittäminen sote-muutostukikokonaisuudessa
- Muu

Tuotoksilla on tavoitettu kohderyhmien edustajia seuraavasti:

Alueelliset järjestöt: 547 hlöä

Alueelliset viranomaiset ja päättäjät: 263 hlöä

Valtakunnalliset järjestöt: 471 hlöä

Valtakunnalliset viranomaiset ja päättäjät: 20 hlöä

(Liite: Sote-muutostuki_tuotoskoonti_pohjoinen)

4. VERKOSTOT

4.1 Yhdistyksen koordinoimat verkostot 2021

Lapin alueverkosto	4 kertaa
Lapin kokemuksellisen asiantuntijuuden yhteistyöryhmä	2 kertaa
Lapin maakunnallinen tiedontuotannon verkosto	3 kertaa
Lapin järjestöjen viestintäverkosto	2 kertaa
Toimeksi.fi asiantuntijaryhmä	8 kertaa
Toimeksi.fi kehittämispäivät	2 kertaa

4.2 Verkostot ja ryhmät, joissa yhdistyksellä edustus 2021

Itä-Lapin hyvinvointityöryhmä	1 kertaa
Järjestöneuvottelukunta	4 kertaa
Järjestöneuvottelukunnan työvaliokunta	6 kertaa
Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen ohjausryhmä	2 kertaa
Toimeksi.fi johtoryhmä	4 kertaa
Järjestöjen sote-muutostuen ohjausryhmä	5 kertaa
Järjestöjen sote-muutostuen alueellinen johtoryhmä	4 kertaa
Lapin kokemustoimintaverkoston Lapin ohjausryhmä	1 kertaa
Lapin nuorisojärjestöjen verkosto	1 kertaa

5. SOPIMUSKUMPPANIT

Nelikantasopimus:

- Rovaniemen Neuvokas
- Järjestökeskus Kitinen
- Pohjoisen Yhteisöjen Tuki - Majakka ry

Kuntayhteistyösopimukset:

1. Enontekiö
2. Inari
3. Kemi
4. Kemijärvi
5. Keminmaa
6. Kittilä
7. Kolari
8. Muonio
9. Pelkosenniemi
10. Pello
11. Posio
12. Ranua
13. Rovaniemi
14. Salla
15. Savukoski
16. Simo

17. Sodankylä

18. Tervola

19. Tornio

20. Utsjoki

21. Ylitornio

Oppilaitokset:

1. Ammattiopisto Lappia
2. Lapin ammattikorkeakoulu
3. Lapin koulutuskeskus REDU
4. Lapin yliopisto
5. Saamelaisalueen koulutuskeskus

Järjestöt:

1. ADHD-liitto
2. A-Kiltojen liitto ry
3. Apuomena ry
4. Balanssi ry
5. Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry
6. Eläkeliiton Lapin piiri ry
7. Erityislasten Omaiset ELO ry
8. Espoon Järjestöjen Yhteisö EJY ry
9. Hengitysliitto ry

10. Hyvän mielen talo ry
11. Iholiitto ry
12. Invalidiliitto ry
13. Järjestökeskus Kitinen ry
14. Itä-Lapin keliakiayhdistys ry
15. Kehitysvammaisten Tukiliitto ry
16. Kemijärven Järjestökiehininen ry
17. Kemin Seudun Kuulo ry
18. Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry
19. Kuuloliitto ry
20. Lapin eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunta
21. Lapin ensi- ja turvakoti ry
22. Lapin Kilpirauhasyhdistys ry
23. Lappilaiset kylät ry
24. Lapin liikunta ry
25. Lapin Martat ry
26. Lapin Neuroyhdistys ry
27. Lapin Muistiyhdistys ry
28. Lapin Näkövammaiset ry
29. Lapin sinisarastus ry
30. Lapin Sydämpiiri ry
31. Lihastautiliitto ry
32. Luotolan nuoret ry
33. Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lapin piiri ry
34. Mielenterveyden keskusliitto
35. Munuais- ja maksaliitto ry
36. Muistiyhdistys ry
37. Napapiirin Omaishoitajat ry
38. Nuorten Ystävät ry / Klubitalo Roihula
39. Omaishoitajat ja läheiset- liitto ry
40. Pohjois-Karjalan sosiaaliturvayhdistys ry

41. Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry
42. Pohjoisen Yhteisöjen Tuki - Majakka ry
43. Rovalan Nuoret ry
44. Rovalan Setlementti ry
45. Rovaniemen Neuvokas / Rovaniemen Mielen-terveysseura ry
46. Rovaniemen seudun Terveys ry
47. SámiSoster ry
48. Sininauhaliitto
49. Suomen Mielenterveysseuran Pohjois-Suomen aluetoiminta
50. Suomen Punainen Risti, Lapin piiri
51. Terveys-Hälsan ry
52. Toivola-Luotolan Setlementti ry
53. Tornion invalidit ry
54. Vuolle Setlementti ry

Muut:

1. Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy (SOCOM)
2. Lapin aluehallintovirasto
3. Lapin liitto: Maaseudun arjen palveluverkosto
4. Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
5. Lapin läänin Vammaistyöryhmä
6. Oulun kumppanuuskeskus
7. Invalidiliiton Lapin Kuntoutuskeskus
8. Lapin liitto/Lapin maakunta- ja soteuudistuksen valmistelu
9. Lapin AMK/ Green Care -yrittämisen kehittämistarpeet Lapissa
10. Koulutusavain Oy/ Suo, susiraja ja segregatio- kehittämishanke

6. YHTEISTYÖKUMPPANIT

Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen muut yhteistyökumppanit

1. Aivoliitto ry
2. Allergia- ja astmayhdistys ry
3. Artteli-kumppanuusyhdistys ry
4. Eläkeliiton Pelkosenniemen paikallisyhdistys ry
5. Epilepsialiitto ry
6. Etelä-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry
7. Etelä-Savon hyvinvointijärjestöjen tuki ry
8. Helsingin ja Uudenmaan näkövammaiset ry
9. Hämeen setlementti ry
10. Invalidiliitto ry
11. Irti huumeista ry
12. Järjestöalo Seinäjoki, Seinäjoki
13. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Mikkeli
14. Kansallinen Lastenliitto Lapin piiri
15. Keliakialiitto ry
16. Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry, Jyväskylä
17. Kipuliitto ry
18. Koillis-Lapin A-Kilta ry
19. Kokemustoimijaverkosto

20. Kuuloliitto ry
21. Kymen-Karjalan sosiaali- ja terveysturva ry
22. Lapin Aivoyhdistys ry
23. Lapin Atopiyhdistys ry
24. Lapin Autismikirjo ry
25. Kilpirauhasyhdistys ry
26. Lapin munuais- ja maksayhdistys ry
27. Lapin Nuorisoliitto ry
28. Lapin Partiolaiset ry
29. Lapin Psoriasis-yhdistys ry / Psoriasis-liitto ry
30. Lapin sairaanhoitopiiri
31. Lapin Vesaiset
32. Lapin yhden vanhemman perheet ry
33. Lapin yliopiston sosiaalityön ja kuntoutustieteen opiskelijoiden ainejärjestö Lyhty ry
34. Lappilaiset Kylät ry
35. Lumen Laulu, Sodankylä
36. Länsi-Pohjan AVH-yhdistys ry
37. Länsi-Pohjan Omaishoitajat ja Läheiset ry
38. Mielenterveystalo.fi (LSHP)
39. MLL:n Kainuun piiri ry
40. Monet kuntakokeiluhanke
41. Napapiirin Hengitysyhdistys ry
42. Neurologiset vammaisjärjestöt
43. Näkövammaisten Keskusliitto ry
44. Perhekeskustoimintamalli Lappiin -hanke, Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
45. Pohjanmaan yhdistykset ry
46. Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry
47. Pohjois-Savon Sosiaaliturvayhdistys Ry
48. Pohjois-Suomen Syöpäyhdistys ry
49. Reumaliitto ry
50. Rovaniemen 4H -yhdistys ry
51. Rovaniemen Invalidit ry
52. Rovaniemen Keliakiayhdistys ry
53. Rovaniemen nuorisoasunnot ry
54. Rovaniemen Parkinson-kerho
55. Rovaniemen Päiväkeskus ry
56. Rovaniemen Reumayhdistys ry
57. Rovaniemen Seudun Diabetesyhdistys ry
58. Rovaniemen Seudun Sydänyhdistys ry
59. Rovaseudun Sydäntuki ry
60. Satakunnan yhteisökeskus
61. SILTA-yhteisöklubi
62. Sosiaalialan osaamiskeskus Verso
63. SOSTE ry
64. SPR Rovaniemen osasto
65. Suomen Kipu ry
66. Suomen Nivelyhdistys ry
67. Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry
68. Tukipilari kansalaistoiminnan keskus
69. Tunturi-Lapin ko yhdistys ry
70. Varsinais-Suomen Muistiyhdistys ry
71. VIRTU-hanke, POSKE
72. Yhden vanhemman perheet ry
73. Yhdessä ry